

Poslanje i uloga prelature Opusa Dei u biskupijama

2.11.2009.

U postsinodalnom apostolskom pismu *Pastores Gregis*, sluga Božji Ivan Pavao II. podsijeća nas kako je zadaća biskupa „neumorno promicati autentičan pastoral i pedagogiju svetosti, kako bi se ostvario program predložen u V. poglavlju enciklike *Lumen Gentium* o općem pozivu na svetost.“[\[1\]](#) U tom širokom području djelovanja, koji uključuje ne samo svakog biskupa

nego cijelu Crkvu danas i oduvijek, želim smjestiti svoje razmišljanje o služenju koje Opus želi pružiti biskupijama.

Naime, zadaća cjelokupne Crkve i svih vjernika jest svetost i uglavljenje svega stvorenog u Kristu (Iv 12,32 i 1 Kor 15, 25-28). Već su neki crkveni oci iz prvih stoljeća vidjeli Crkvu kao *mundus reconciliatus*, kao otajstvo izvršenja spasenja svih ljudi i svega stvorenoga. U okviru te zajedničke misije biskupi imaju odgovornost služiti svemu Božjem narodu na putu prema punini ljubavi.

Cilj podizanja Opusa Dei na razinu osobne prelature - događaj čiju 25. godišnjicu danas slavimo - bio je „da on bude uvijek vrijedan i djelotvoran instrument spasenskog poslanja koji Crkva vrši za život svijeta.“[2] Kako u tim riječima iz predgovora apostolske konstitucije *Ut sit* ne vidjeti upućenost i služenje Opusa

Dei cijeloj Crkvi? Kako ne primijetiti upućenost i služenje svakoj biskupiji u kojoj obavlja svoju posebnu pastoralnu misiju?

I u životu sv. Josemarije Escriva nalazimo tu istinu o služenju Opusa Dei Bogu i cijeloj Crkvi: jedan događaj iz 1933. a drugi iz 1941. godine. Osnivač Opusa Dei bio je u iskušenju da pomisli kako je sve to njegova umišljanje i kako zapravo zavarava mnoge žene i muškarce. Bio je to jedan trenutak iz kojega se izvukao putem predanja u Božje ruke i u službu Crkve. Odmah nakon toga njegovo je srce zahvatio velik mir, koji još i danas traje te nam otkriva misiju Opusa Dei i njegovu osnovnu crkvenost. Dugo godina poslije toga rekao je skupini mladih: „Kada Opus Dei ne bi bio za Gospodina i za služenje Crkvi, bilo bi bolje da se raspadne. Ja ga više ne bih želio!“[\[3\]](#)

Upravo sam podsjetio na jedan zajednički misionarski trenutak Opusa Dei i biskupija te na onaj iz života Osnivača Opusa Dei u kojem se Crkva pojavljuje kao prosvjetljujuće središte i razlog postojanja. U njima se jasno uočava kako cijelokupan spektar života Opusa Dei ima tu temeljnu crkvenu dimenziju. Upravo unutar ovog konteksta želim promatrati službu Opusa Dei u biskupijama.

Ako promatramo cilj Opusa Dei, primjećujemo da svaki vjernik odlučuje živjeti put posvećivanja prakticiranjem kršćanskih krjeposti u svom vlastitom životnom statusu i okolnostima, odnosno u osobnoj specifičnoj duhovnosti koja je vidljivo svjetovna. Nadalje, specifično poslanje prelature jest obraćanje svim ljudima, svih životnih prilika, kako bi se ujedinili s Kristom, posvetili svoj rad i ostvarili sebi svojstven dio u misiji Crkve,

provodeći sve aktivnosti u skladu s Božjom voljom.[4] Ne možemo a da u ovom poslanju ne prepoznamo sličnost s onim poslanjem dodijeljenom biskupima i citiranom na početku ovog izlaganja - zadaćom promicanja autentičnog pastoralu i pedagogije svetosti.

Htio bih ovdje podsjetiti na riječi koje je sluga Božji Ivan Pavao II. uputio skupini vjernika Opusa Dei 2001.:

„Najprije želim naglasiti da pripadnost vjernika laika bilo određenoj Crkvi, bilo Prelaturi u koju su uključeni, čini da se specifična misija Prelature uključuje u onaj evangelizacijski napor svake partikularne Crkve, kako je to II. Vatikanski koncil predvidio u poticanju stvaranja forme osobne prelature.“[5] Osim već analizirane usklađenosti, ove nas riječi Svetoga Oca pozivaju da dublje shvatimo bit pripadnosti laika svojoj mjesnoj Crkvi i prelaturi Opusa Dei. S

obzirom na to da su vjernici prelature Opus Dei također i vjernici biskupija u kojima žive, plod pastoralne misije koju Opus Dei obavlja za život svijeta očituje se u ljudima koji su istodobno vjernici svojih biskupija i vjernici prelature. Stoga plod misije Opusa Dei ostaje unutar mjesnih crkava u kojima prelatura Opus Dei obavlja svoju specifičnu ulogu.

U promatranju i razumijevanju ove zajedničke usklađenosti prelature Opusa Dei i mjesnih crkava možda nam može pomoći pogled iz obrnute perspektive: činjenica da su neki vjernici biskupije ujedno i vjernici Opusa Dei, ne umanjuje njihovo pripadanje vlastitoj biskupiji, štoviše, ono ga još više osnažuje. Prema nauci na koju je podsjećao sv. Josemarija Escriva, opći poziv na svetost znači posvećivati se i ostvarivati apostolsku misiju u prilikama i statusu u kojem živi svaki

kršćanin, odnosno u vlastitoj kršćanskoj egzistenciji. Ne postoji potreba za izoliranjem, napuštanjem nekih od ovih uvjeta življenja te za traženjem svetosti u nekom paralelnom statusu.“[6] Jedan od tih stanja i prilika jest svakako njihova pripadnost biskupiji ili lokalnoj crkvi, te se stoga provođenje krjeposti i poslanje ostvaruje upravo u mjesnoj crkvi. Dostizanje svetosti u svakodnevnom životu i provođenje apostolata uvijek se zbiva unutar mjesne Crkve kojoj se pripada i njihovi plodovi ostaju uvijek u njoj, tamo gdje žive i obavljaju svoje aktivnosti.

Istu stvar možemo ustvrditi za sve one koji primaju kršćanski odgoj koji Opus Dei nudi provodeći svoje specifično poslanje. Oni pripadaju biskupijama u kojima žive i plod tog odgoja (formacije) postaje nada kršćanskog života za svu braću. Možemo također uzeti u obzir

apostolat vjernika prelature među nekršćanima koji žive u biskupiji, omogućujući na taj način Kraljevstvu Božjem, kojemu je Crkva klica, da raste, ostvarujući neposredno djelo evangelizacije društva, kulture, obitelji, škole, različitih zanimanja i životnih uvjeta u kojima Krist želi biti voljen i upoznat.

Vidimo dakle da je služenje Opusa Dei vjernicima biskupija u kojima je prisutan, bili oni ili ne istodobno i članovi Prelature, izravnog karaktera. Razmotrit ćemo to služenje kroz dva gledišta. Jedno, ukoliko se ono odvija kroz život pojedinih vjernika u različitim područjima njihova života i drugo institucionalne naravi kroz formaciju koja je dana vjernicima biskupija.

Crkva, svijetu u kojem živi, pruža svjedočanstvo spasenja na koje nas Bog poziva upravo po životu njezinih članova. Proročka dimenzija

kršćanske poruke tako postaje proživljenom istinom, te na taj način svi mogu vidjeti kako je sama svetost, Bog, došao živjeti među nas. Uistinu, ako gledamo na sveukupnost kršćanskih života proživljenih u različitim društvenim prilikama: poduzetništvu, radu, obitelji, kulturi, možemo cijeniti snagu i kapilarnost poslanja laika, kojima Opus Dei kao pastoralnom fenomenu pridonosi na posve osobit način.

Sv. Josemarija ističe: «Najvažniji apostolat Opusa Dei jest onaj koji svaki vjernik ostvaruje svojim vlastitim životom i vlastitom riječju, u uobičajenim prijateljskim odnosima i onima s kolegama na poslu. Tko može izmjeriti nadnaravnu djelotvornost tog tihog i skromnog apostolata? Ne može se mjeriti vrijednost primjera vjernog i iskrenog prijatelja ili utjecaj dobre majke u obitelji.»[7]

Ove riječi vrijede također za sve kršćane, od apostolskih vremena pa sve do danas. Svjedok kršćanskog života plemenito doprinosi životu braće i svih ljudi. Teško je staviti u brojke poslanje Crkve koje se ispunjuje preko konkretnog života kršćana. U poslanju Crkve nailazimo na božansko posvetiteljsko djelovanje i na slobodu svakog vjernika, koji voleći Crkvu uspijeva obaviti svoju ulogu u crkvenom poslanju. Radi se o djelovanju koji postaje kvasac za mase (Mt 13,33), koji možemo usporediti s misionarskim radom prvih kršćana, uočljivim prije svega u obiteljskom životu, na poslu i u krugu prijatelja i poznanika svakog kršćanina.

Takvo djelovanje dovodi do drugačijeg načina gledanja i vrjednovanja života ljudi koji nas okružuju, svijeta, te se prenosi i postaje proživljeni život, postajući stvarnom kulturom koja oblikuje

društvo po Kristovoj mjeri. Raznolikost mogućnosti, bogatstvo sredstava i aspekata prelazi institucionalne mogućnosti koje u svakom slučaju postoje. Kako bi laici stvarno mogli biti svjetlost svijeta u kojemu žive, potrebna im je solidna doktrinalna, asketska, apostolska, ljudska i duhovna formacija. Tako će biti u stanju spojiti kreativnost, milost, slobodu, vlastite sposobnosti, mogućnost dijaloga itd. kako bi se u njihovu životu ostvarilo Kraljevstvo Božje i u svemu stvorenju stolovao Krist i bio prikazan Ocu u Duhu Svetom. Prisjećajući se poznatoga izraza Sv. Pavla, radi se o *instaurare omnia in Christo* (Ef 1,10). U tom kontekstu, sv. Josemarija naglašava da je „naša misija kao kršćana, riječima i djelima, proglasiti Kristovo gospodstvo. Gospodin želi da njegovi vjernici dostignu svaki kutak zemlje. Neke zove u pustinju, daleko od briga ljudskog društva, kako bi njihovim svjedočanstvom druge podsjetio, da

Bog postoji. Drugima povjerava svećeničku službu. Ipak najveći broj želi usred svijeta, u zemaljskim zadaćama. Stoga, ti kršćani moraju nositi Krista u sva mjesta u kojima djeluju: u tvornice, u laboratorije, na polja, u zanatske radionice, na ulice velikih gradova i na planinske staze.“[8]

Prelatura Opusa Dei daje biskupijama dragocjen doprinos institucionalnog karaktera, organizirajući seminare i susrete usmjerene prema osvjetljavanju općeg poziva na svetost i provođenja apostolata putem vlastitog zanimanja i svakodnevnih životnih okolnosti. Nije dakle dovoljno da laici budu u svijetu i da žive život protkan stvarima iz svijeta.[9] Za realizaciju njihovog specifičnog poslanja trebaju obasjati Božjom milošću stvarnost u kojoj žive, te im je stoga potrebna cjelovita, duboka i detaljna formacija – poput one koju nudi Opus Dei.

Osim ovog aspekta institucionalne naravi, prisutnost prelature Opusa Dei u biskupiji nudi razne oblike suradnje, osobito među klerom. U mnogim biskupijama - a Rim tomu nije iznimka - svećenici inkardinirani u Prelaturu, uz dopuštenje svog ordinarija, vrše službe u biskupij (župnici, kapelani, branitelji ženidbene veze ili sudci na crkvenim sudištima). Vršeci povjernu im pastoralnu službu, svećenici inkardinirani u Opus Dei posvećuju svoju pastoralnu aktivnost i vrše apostolat, odnosno čine Opus Dei putem svoje službe. Ipak, njihova specifična pastoralna služba unutar biskupija ostvaruje se poslanjem koje je svojstveno samoj prelaturi. S tim je ciljem ona i ustanovljena od strane vrhovnog crkvenog autoriteta, a ne radi popunjavanja praznina u biskupijama. Zadaća je Prelata, koji je dobio poslanje upravljanja ovim sredstvom (prelaturom) kako bi bilo „vrijedno i djelotvorno“[\[10\]](#), da u

zajedništvu sa zainteresiranim dijecezanskim biskupima odlučuje o konkretnim oblicima ostvarenja određene službe.

Kao biskup, zajedno s drugom braćom u episkopatu, ne mogu ne uzeti u obzir ova dva oblika služenja Opusa Dei biskupijama, oba usmjerena prema onom općem poslanju koje Crkva ostvaruje u svijetu. Radi se o pomoći usmjerenoj i korisnoj za podizanje duhovne razine svake lokalne crkve, koja nas potiče da ne ostanemo samo kod institucionalne razine - doduše možda konkretnije - niti kod službe kojom Opus Dei rješava eventualne konkretne probleme određenih biskupija. Procjena vrijednosti poslanja Opusa Dei u biskupijama dolazi do izražaja tek kada se obavlja unutar onog širokog okvira u koji smo se smjestili na početku izlaganja, tj. pedagogije i pastoralne svetosti koju svi biskupi dobivaju kao zadaću od

Gospodina u odnosu na cijelu Crkvu, i još konkretnije, u odnosu na lokalnu crkvu koja im je dodijeljena.

Budući da postoji čvrsta suradnja između Opusa Dei kao institucije hijerarhijske naravi i svake biskupije, javlja se potreba definiranja nadležnosti i poticanja dijaloga. S jedne strane, da se osigura jedinstvo biskupije pod vodstvom biskupa, *Kodeks kanonskog prava*, kan. 297, traži pristanak dijecezanskog biskupa prije nego što osobna prelatura započne sa svojim poslanjem unutar biskupije, te također traži da se statutima prelature odredi modalitet odnosa s mjesnim ordinarijima u kojima prelatura djeluje. S druge strane, da se očuva identitet poslanja prelature i omogući jedinstvo upravljanja, stvara se dakle prelatura, odnosno struktura pod jurisdikcijom samo jednog prelata. To konkretno znači da su klerici inkardinirani u

Prelaturu u njezinoj službi i pod jurisdikcijom Prelata.

U tom širem i trajnom okviru poslanja Crkve – prepoznatljivom po brizi oko spasenja duša (*salus animarum*) – posve je prirodno da svećenici prelature Opusa Dei sudjeluju u prezbiterskom vijeću svake biskupije.

Nakon ovih razmišljanja, uviđamo da rad Opusa Dei u biskupijama u kojima djeluje odgovara samoj naravi tih biskupija, pridonoseći na taj način da se u svakoj biskupiji razvija unutarnja raznolikost koja je svojstvena zajedništvu.[11] Radi se o poslanju koje se prirodno uklapa u svakoj biskupiji, odnosno to poslanje ne traži neko posebno uključivanje u život biskupije. Biskupije prepoznaju da se plod poslanja Opusa Dei uočava poglavito u konkretnom životu samih vjernika, koji iskazuje proročku dimenziju poziva na svetost u svijetu,

te postaje izvor iz kojega svaka biskupija crpi obilne plodove svetosti i apostolskog života.

Unutar vizije Crkve kao zajednice (communio), u kojoj postoje određene institucije Opće Crkve koje surađuju u zajedničkom poslanju, moguće je shvatiti važnost opće crkvenog služenja i poslanja prelature Opusa Dei. Ako se držimo principa da već poznate istine mogu obasjati one koje su još u tami, možemo reći da nam Petrova služba koja se nalazi unutar svake pojedine mjesne Crkve može pomoći da razumijemo ono unutarnje prisustvo službe Opusa Dei istoj pojedinoj Crkvi, za jedinstvo svih Crkava.

[1] Ivan Pavao II, Es.Ap. Postin. Pastores Gregis, br.41.

[2] Ivan Pavao II, Cost.Ap.Ut sit, Predgovor.

[3] Sv. Josemaria Escriva, *Apuntes intimos*, br. 1730, cit.iz A.Vasquez de Prada, *Osnivač Opusa Dei*, Vol. 1, Leonardo International, Como 1999, str. 542s, Vol.2, Como 2003, str.542 i Vol. 3 str. 585;J.Echevarria, *Sjećanja blaženog Josemarije Escriva*, Leonardo International, Como 2001, str. 319.

[4] Cf. *Codex Iuris Particularis Operis Dei*, br.2.

[5] Ivan Pavao II., *Govor*, (17.III. 2001), br.1.

[6] Cf. F. Ocariz, *Poziv na svetost u Kristu i Crkvi*, u *Svetost i svijet*, Grad Vatikan 1994, str. 34.

[7] Sv. Josemaria Escriva, *Razgovori s mons. Escrivom*, Milano, 1987, br. 31.

[8] Sv. Josemaria Escriva, *Isus je taj koji prolazi*, Milano, 1982, br. 105.

[9] Cf. VATIKANSKI KONCIL II, Cost. Dogm. *Lumen Gentium*, br.31.

[10] IVAN PAVAO II., Cost. Ap. *Ut sit*, Predgovor.

[11] Cf. KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE, *Pismo Biskupima Katoličke crkve o nekim točkama Crkve smatrane kao jedinstvo*, Vatikan 1992, br.16.

Kard. Camillo Ruini, Glavni vikar Njegove Svetosti za Rimsku biskupiju

.....

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/hr-hr/article/poslanje-i-uloga-prelature-opusa-dei-u-biskupijama/> (24.02.2026.)